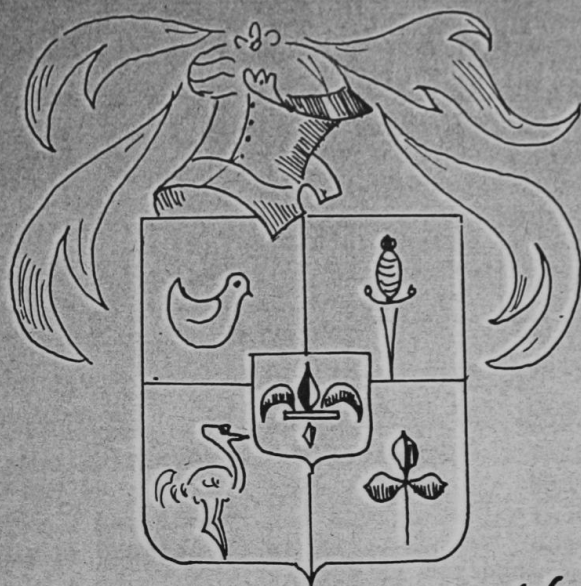

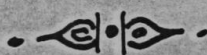
De V Geslachten van Hoegaarden

Trimestriële Uitgave

Bulletin Trimestriel

Les V Lignages de Hougaerde

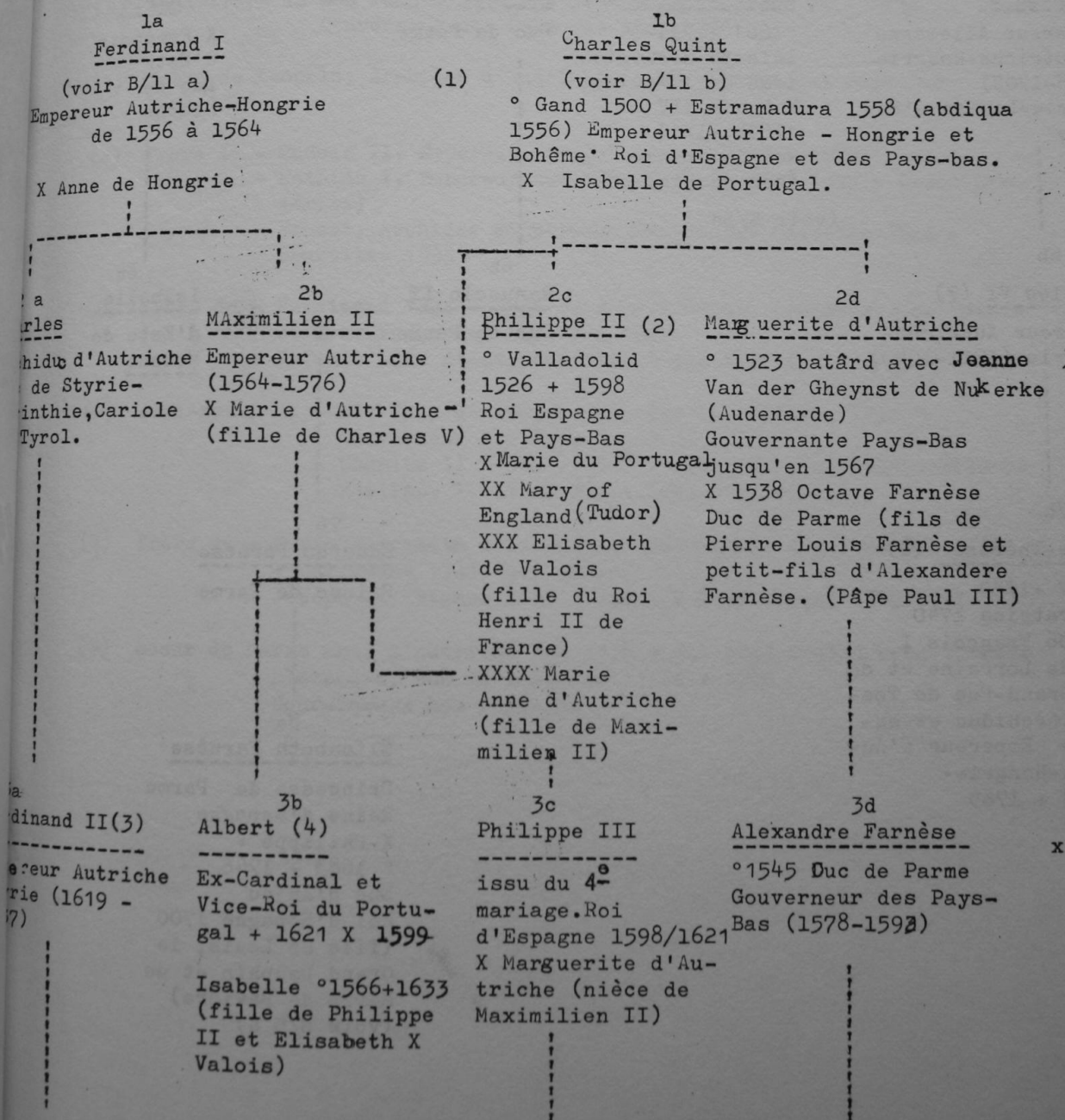
• 't Nieuwhuys •
Ernest Ourystraat 2.4
3320 Hoegaarden

Familie Schoon

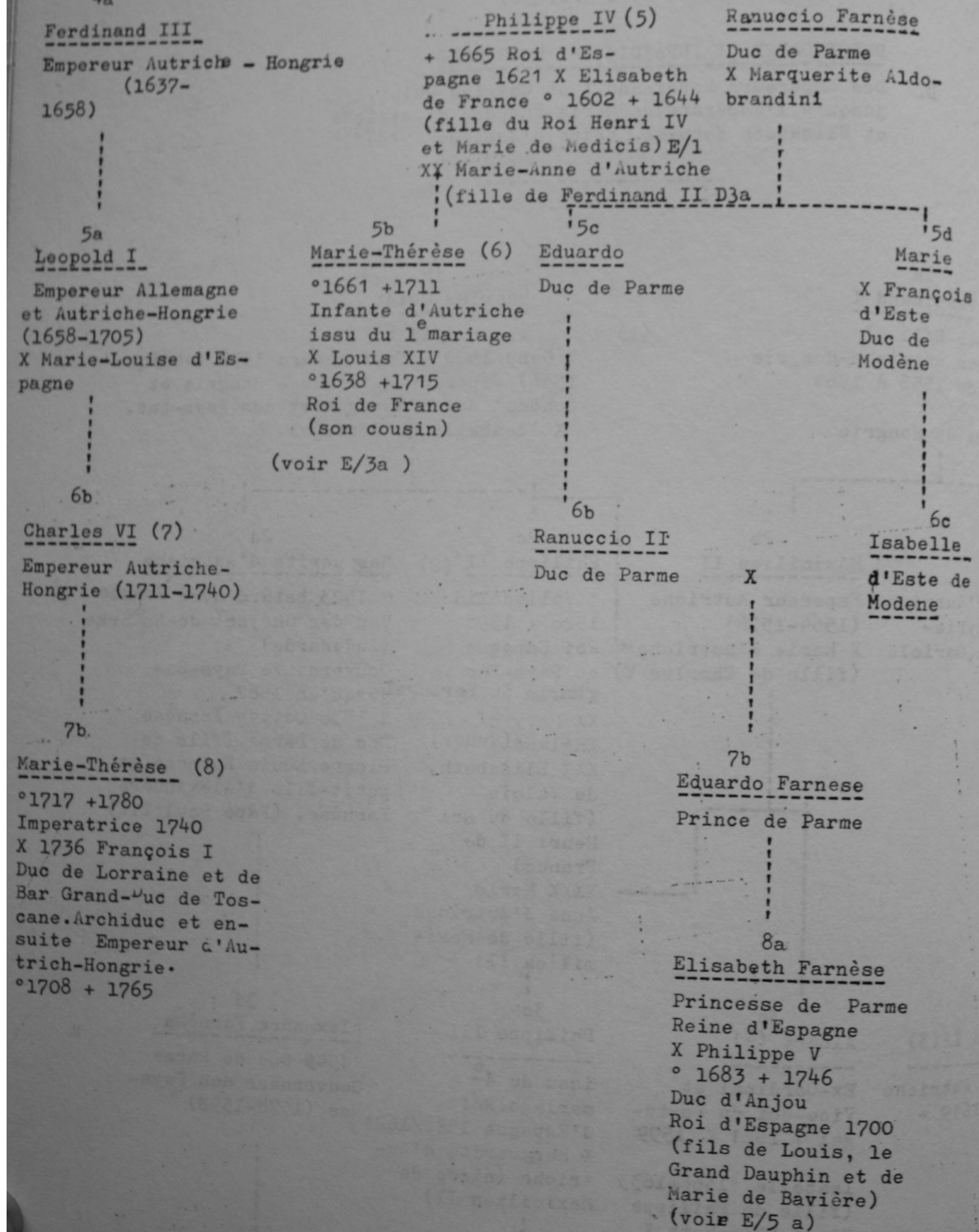
(suite de l'art.456)

DESCENDANCE D'AILPAIDIS DE HOUGAERDE

- D. Dés Empereurs Ferdinand I et Charles Quint,
jusqu'à l'Imperatrice Marie-Thérèse d'Autriche
et Elisabeth Farnèse, Reine d'Espagne .

(voir page suivante)

- (1) Ferdinand I et Charles V étaient frères de :
 - Eleonore d'Autriche x François I, Roi de France °1494 + 1547 sans postérité
 - Marie d'Autriche-Hongrie, Regente des Pays-Bas, x Louis II de Hongrie
 - Elisabeth °1501 + 1526 x Christian II, Roi du Danemark et Norvège
- (2) demi-frère de Don Juan d'Autriche (batârd de Charles V) + 1578
Gouverneur des Pays-Bas 1576/1578
- (3) frère de Leopold, Archiduc d'Autriche et Gouverneur des Pays-Bas 1647/1656
- (4) frère de - Rudolf II, Empereur autriche-Hongrie 1576-1612
- Mathias I, Empereur Autriche-Hongrie 1612-1619 + (sans postérité)
- Ernest, Archiduc d'Autriche, Gouverneur Pays-Bas 1594 + Bruxelles 1595
- (5) frère de - Ferdinand °Bxl + 1641 Prince-Cardinal, Archêveque de Tolède et Gouverneur des Pays-Bas 1621
- Infante Anne d'Autriche x Roi Louis XIII (voir E/2a)
- (6) demi-soeur de - Don Juan d'Autriche (batârd de Philippe IV)
Gouverneur des Pays-Bas 1656
- Charles II °1662 + 1700, Roi d'Espagne 1665; (fils de Philippe IV et de Marie Anne d'Autriche)
- (7) frère de - Marie Elisabeth d'Autriche, Gouvernante des Pays-Bas 1725 + Mariemont 1741 Non mariée
- Joseph II °Vienne 1678 Empereur d'Allemagne 1705-1711
- (8) soeur de Marie Anne d'Autriche °ca 1718 + Bxl 1744 x 1744 avec Charles Alexandre, Duc de Lorraine °1712 + 1780
Gouverneurs des Pays-Bas

E. De Henri IV Roi de France et de Navarre, jusqu'à Louis le Dauphin, Louis-Philippe "Egalité" et les Stuarts

1

Henri IV
(voir C/13a)

Roi de France 1589 et de Navarre 1572
x Marguerite de Valois (divorcé 1599)
xx Marie de Médicis °1573 + 1615 de qui :

MAISON des Stuarts

2a

Louis XIII "le juste" (1)
°Fontainebleau 1601 + St Germain 1643
Roi de France 1610 - 1643
x Infante Anne d'Autriche
(fille de Philippe III, voir D/3c)

2b

Henriette Marie
°1609 + 1669
x Charles I, Roi d'Angleterre
°1600 + 1649
(fils de James I et d'Anne de Danmark)

3a

Louis XIV "Le Grand"
°St Germain en Laye 1638
+ 1715 Roi de France 1643-
1715 x Marie Thérèse d'Autriche °1661 + 1711 (voir D/5b)

3b

Philippe
°1640 + 1701
Duc d'Orleans
x Henriette Anne °1644
+ 1670 (fille de Charles I)
xx Charlotte de Bavière Princesse Palatine, de qui :

3c

James II (2)
°1633 + 1701
Roi d'Angleterre
x Anne Hyde
°1637 + 1671
xx Marie de Modène
°1658 + 1718

3d

Mary
°1631 + 1660
x Guillaume d'Orange

4a

Louis, "le grand Dauphin(3)"
°1661 + 1711
x Marie de Bavière

4b

Louis Alexandre
batârd de Mme de Montespan
°1678 + 1737
comte de Toulouse

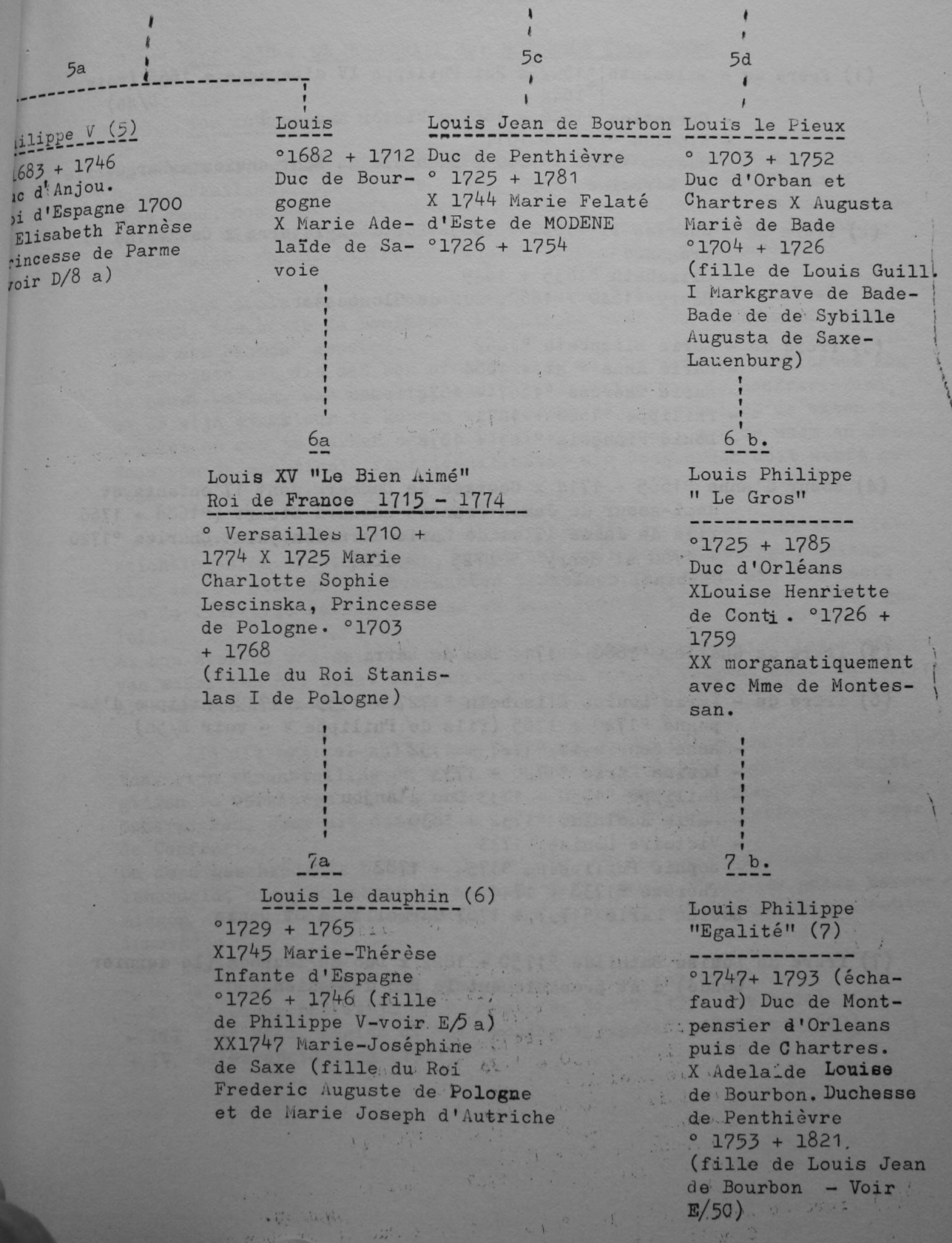
4c

Philippe "le Regent"
Duc d'Orleans
°1674 + 1723
x Françoise Marie de Blois (batârde de Mme de Montespan)

Mary (4)

°1662 + 1694
issue du 1e mariage, x Guillaume III d'Orange (fils de Guill. d'Orange)
°1650 + 1702
Roi d'Angleterre 1689/1702 sans postérité.

(voir page suivante)

- (1) frère de - Elisabeth °1602 x Roi Philippe IV d'Espagne + 1666 (voir D/4b)
 - Christine °1606 + 1663 x Victor Amedée I
 - Nicolas °1607 + 1611
 - Gaston °1608 + 1660 x Duchesse de Montpensier x Marguerite de Lorraine
- (2) frère de - Charles II °1630 + 1685, Roi d'Angleterre x Cathérine de Bragance
 - Elizabeth °1635 + 1649
 - Henry °1640 + 1660, Duc de Gloucester
- (3) frère de - Marie Elisabeth °1662
 - Marie Anne ° et + 1664
 - Marie Thérèse °1667 + 1672
 - Philippe °1668 + 1671
 - Louis François ° et + 1672
- (4) soeur d'Anne °1665 + 1714 x Georges de Danmark, dont 17 enfants et demi-soeur de James Francis Edouard Stuart (°1688 + 1766 fils de James II et de Marie de Modene) dont Charles °1720 + 1788 et Henry ° 1725 + 1807 Cardinal de York
- (5) frère de Charles °1686 + 1714 Duc de Berri
- (6) frère de - Marie Louise Elisabeth °1727 + 1759 x 1739 Philippe d'Espagne °1720 + 1765 (fils de Philippe V - voir E/5a)
 - Anne Henriette °1727 + 1752
 - Louise Marie °1728 + 1733
 - Philippe °1730 + 1733 Duc d'Anjou
 - Marie Adelaïde °1732 + 1830
 - ✶ Victoire Louise °1733
 - Sophie Philippine °1734 + 1782
 - Thérèse °1736 + 1744
 - Louise Marie °1737 + 1787 Carmelite à St Denis
- (7) frère de Louise Bathilde °1750 + 1822 x Duc de Bourbon (le dernier Condé) dont probablement le Duc d'Enghien.

Art. 458 : DE HOOFDRAAD der NOTABELE GESLACHTEN

Ter zake

Na de Ereraad, die opgericht werd ter hogere bescherming van de Schepenfamilies, (zie FS art. 455), komt de Hoofdraad aan de beurt. Deze raad, ook vaak Confrerieraad genaamd, was de eigenlijke uitvoerende macht, die met vaste en wel bepaalde attributiën belast, het dagelijks beheer van de Confrerie en haar vijf gilden verzekerde.

Net zoals aan de Ereraad een "consultatieve commissie" was toegevoegd, beschikte de Hoofdraad insgelijks over een raadgevend orgaan "Raad der Wijzen" genoemd.

De grootste eer die aan een afstammeling uit de Eerzame Geslachten kon te beurt vallen, was namelijk deel uit te maken van de Confrerieraad, om er zijn stamkleur te kunnen verheffen, zijn stempel op de akten te drukken en mee te werken aan de bloei en de groei, aan de naam en de faam van de machtigste familie-alliantie die Hoegaarden ooit heeft gekend.

Onze voorouders namen het zeer ernstig op met al deze familie-stichtingen en -instellingen, zodat het voor de nakomelingen belangrijk is, de stam- en bloedverwanten te kennen, die eens aan het hoofd van de Confrerie hebben gestaan en haar door de tijden heen hebben geleid.

Al hun streven was gericht op luister en grootheid en zij lieten tal van schriften na, opdat wij hun voorbeeld zouden volgen, maar helaas..., hieraan schieten wij veel te kort.

In dit artikel zullen wij trachten de Hoofdraad nader te belichten, zijn samenstelling en werking weer te geven, de ingetreden wijzigingen te verklaren en de gelukkige en ongelukkige gevolgen ervan te onderzoeken, want uit deze Hogere Raad straalde de opperste macht over de Confrerie.

Om deze geschiedenis beter te begrijpen, dienen vier perioden te worden behandeld, die elk gekoppeld aan hun tijd, goede of minder goede hervormingen met zich brachten, dewelke voordelig of nadelig op de Geslachten inwerkten.

Deze perioden zijn :

- I Het Oud-Regiem of "de gouden eeuw" (1741 tot 1795)
- II De Conspiratietijd of "Besloten tijd" (1796 tot 1804)
- III Het Nieuw Regiem of "het woelig tijdperk" (1805 tot 1870)
- IV De heropstanding (1871)

I. HET OUD-REGIEM (1741-1795)

De Hoofdraad, die de onbetwistbare uitvoerende macht van de Confrerie vertegenwoordigde, omvatte twee fracties :

- de Raad der Ouderen
- de Raad der Gezworenen

A. De Raad der Ouderen

Was samengesteld uit een Deken (Confreriedeken), een Onderdeken en een Raadsheer, aanvankelijk de drie oudste medestichters en stamhoofden, later de oudste mannelijke naamdragers uit de V Geslachten, maar nooit twee uit dezelfde basisstam.

B. De Raad der Gezworenen

Bestond uit een Griffier (sekretaris en memorieschrijver en uit dien hoofde ambtshalve de familie-genealogicus), en een Comptorist (boekhouder en rekenplichtige), in den beginne de twee jongste medestichters en stamhoofden, achteraf deze die ter vervanging van de aflijvigen, door hun familieraad werden voorgesteld.

Zodanige zou er later steeds één afstammeling per geslacht in de Hoofdraad zetelen, die terzelfdertijd optrad als delegataris (vertegenwoordiger) van zijn stam. De leden uit de Hoofdraad werden allen voor het leven verkozen, om bij overlijden of ontslag om ernstige redenen, zo veel mogelijk opgevolgd te worden door hun oudste of andere zoon of naaste bloedverwant.

Hieronder volgt nu in chronologische volgorde, de samenstelling van de Hoofdraad, van bij de stichting (zoals hij ons uit de oude schriften bekend is,) tot heden ten dage.

- 1741 : Stichting van de Confrerie

Werden voor de eerste maal tot de Hoofdraad verkozen, de vijf stichters, allen hoofd van hun eigen stam en familieraad en volgens ouderdom, hiërarchisch in functie gesteld.

- Confreriedeken

Carolus Van Nerum, Brouwer en Schepen in de Regentie, 52 jaar oud. Uitgeroepen en gekroond onder de titel van "Carolus I" bijgenaamd "de Grote", soms ook "de oude".

- Onderdeken

Hendrik Hoebancx, Brouwer en Gezworene in de Dorpsraad, ca. 41 jaar

- Raadsheer

Hendrik Struys, Brouwer en Schepen, 31 jaar oud.

- Griffier

Servaes Sweerts, Brouwer en Regentiegrieffier, 28 jaar. Hij werd de sterke man van de Raad (t.t.z. deze die het hoogste woord voerde en de grootste invloed had)

- Comptorist

Hubert Sweerts, Brouwer en Rekenplichtige in de Dorpsraad, 25 jaar.

De twee Sweertsen waren gebroeders, de anderen hun schoonbroeders, allen gehuwd met een Sweertsdochter, zodat alle macht in de Sweertsfamilie bleef, waardoor de Hoofdraad ook vaak "de Sweertsraad" werd genoemd. Zij konden allen lezen en schrijven en spraken frans en vlaams, terwijl de Griffier ook Latijn kon.

Zij hielden zitting in het "Kapittelhuys", het voormalig pastoraal huis op de Houtmarkt te Hoegaarden (huidige woonst Bail), waar de Confreriestichting in 1741 had plaats gegrepen en dat tot aan de franse revolutie als pastorijs diende.

- 1752 : Dood van Onderdeken Hendrik Hoebanx, + 52 jaar

Gedurende 11 jaar had hij deze functie vervuld en moest nu vervangen worden. Het was Struys die hem opvolgde, terwijl Servaes Sweerts de titel van Raadsheer overnam en zijn intrede deed in de Raad der Ouderen. De vacante functie van Griffier werd volgens de Confreriewet toegekend aan Hubert Hoebanx, zoon van de afgestorvene. Deze was nochtans slechts 17 jaar oud, maar werd tot bij zijn meerderjarigheid bijgestaan en opgeleid door de oud-griffier, die echter als memorieschrijver en genealogicus bleef fungeren. Op dat ogenblik werd Hoebanx ook tot hoofd van zijn Familieraad verkozen.

- 1757 : Overlijden van de Confreriedeken Carolus Van Nerum, 68 jaar

Zestien jaar lang had hij aan het hoofd van de Confrerie gestaan, maar nu moest de ganse hiërarchie opschuiven. Struys, 47 jaar, werd als Deken gekroond, onder de titel van "Henricus I" met als bijnaam "de klaarziende". Servaes Sweerts klom op tot Onderdeken en zijn broeder Hubert tot Raadsheer. De vrij gekomen plaats van Comptorist werd toegekend aan Notaris-Schepen Joannes Van Nerum, 25 j., oudste zoon van de overledene, die ook zijn vader als familiehoofd opvolgde.

1779 : Afsterven van Onderdeken Servaes Sweerts, 66 j.

Zijn broeder Hubert nam zijn zetel over, terwijl Van Nerum tot Raadsheer opklom, zodat de plaats van Comptorist te begeben viel. Doch Antoon Balthazar Sweerts, 37 j., zoon van de aflijvige had zijn vader als Regentiegriffier en als hoofd van zijn stam opgevolgd en postuleerde nu ook de functie van griffier in de Hoofdraad. Maar deze plaats werd sinds 1752 door Hubert Hoebanx verzekerd, doch hij stond zijn zetel af om alle verwikkelingen te vermijden en bezette deze van Comptorist. De Raadsheer en de Griffier waren op dat ogenblik de meest ontwikkelden uit de Raad, zij hadden Latijn en Grieks geleerd en waren volledig tweetalig. Ant. Balth. Sweerts werd de "sterke man" in de Hoofdraad.

1780 : Oprichting van de Familiegilden

Ondertussen waren ook de 5 familiegilden tot stand gekomen, gesproken uit de vroegere stam- of familieraden (Kleine raden genaamd), hetgeen een nieuwe mijlpaal betekende in de bloei en de groei van het Confrerieleven.

Het waren :

- de Zwarte Merel (geslacht Servaes Sweerts), gesticht in 1768, die de zwarte stankleur en de mere als huismerk voerde en onder het gezag stond van hun patriarch Antoon Balthazar Sweerts, toenmalige griffier in de Confrerieraad.

- Het Zilver Zwaard (geslacht Hendrik Hoebanx), opgericht in 1772, rood als kleur en een zwaard als kenmerk, met Hubert Hoebanx de Comptorist als Gildedeken.
- De Groene Klaver (geslacht Hubert Sweerts) ontstaan in 1776, met groen als kleur en een klaverblad als teken. De onderdeken Hubert Sweerts zwaaide er de scepter als Ouderdomsdeken.
- De Gulden Lelie -(geslacht Carolus Van Nerum) opgericht in 1778, goud en een lelie voerend, met aan het hoofd de Raadsheer Joannes Van Nerum.
- De Zilveren Struisvogel (geslacht Hendrik Struys) in't leven geroepen in 1780, met zilver als stamkleur en een struisvogel als symbolisch teken. Aan hun hoofd stond de stamvader Hendrik Struys, confreriedeken sinds 1757.

Deze vijf stamhoofden werden aangesproken met de titel van Patriarch, Ouderdomsdeken of Gildedeken. De gilden werden in de schoot van de Confrerie opgenomen en hadden hun eigen Gilderad en gildewetten. Zij regelden hunne zaken, maar bleven onderworpen aan de beslissingen van de Hoofdraad.

Ingevolge het ontstaan van deze familie-gilden, voerde de Hoofdraad in 1870 bij hun plechtige opname bij de Confrerie, enkele wijzigingen in ; te weten :

- vanaf nu kregen de ouderen uit de Hoofdraad een nieuwe titel; namelijk Hoofddeken, Hoofd- Ouderdeken en Hoofdraadsheer.

De Gezworenen die voortaan Hoofdgezworenen werden genoemd, kregen de titels ; Hoofdgriffier en Hoofdoomptorist. Dit alles om een duidelijk onderscheid te maken met de soortgelijke functiebenamingen in de Gilderaden.

- Wanneer de voltallige Hoofdraad bijeen kwam, werd de vergadering 'Hoofdraadszitting' genoemd, waren het de ouderen alleen dan was het de 'Raad der ouderen'.

De Hoofdgriffier en Hoofd-Comptorist mochten nooit afzonderlijk op gelijke wijze beraadslagen. Stonden er vertrouwelijke zaken op de dagorde, dan noemden zij het "Geheime Raadszitting", zoniet- "Open Raadszitting" Riep de Raad der Ouderen de Gildedekens op, dan kreeg het de naam van "Raad der Wijzen". Vergaderde de Hoofdraad met de Gilderaden in volledige getalsterkte, werd het "Grote Raadszitting" geheten. En ten slotte als de Hoofdgezworenen hun collega's de genworenen uit de Gilden voor een werkvergadering bijeen riepen, betitelden zij het "Vroedraad" Alles vrij ingewikkeld voor een familie-confrerie.

- 1788 : Overlijden van de Hoofddeken Hendrik Struys, 78 jaar oud

Hij had gedurende 31 jaren als Hoofddeken de bloei van de Confrerie verzekerd en de oprichting van de vijf familie-gilden helpen tot stand brengen. Hij werd opgevolgd door Hubert Sweerts, 72 jaar, die gekroond werd onder de titel van "Hubertus I, de bezadigde". Hij was de enige overlevende medestichter van de Confrerie.

In de Hoofdraad beklommen Joannes Van Nerum en Hubert Hoebanx nu de zetels van Hoofd-Onderdeken en Hoofdraadsheer. Deze laatste gaf zijn comptoristschap over aan Henri Struys, 50 jaar, zoon van de afgestorvene, die in de gilde van de Zilveren Struisvogel zijn vader als Deken had opgevolgd.

- 1790: Dood van de Hoofddeken Hubert Sweerts, 74 jaar.

Deze laatste stamvader had slechts 2 jaar als Hoofddeken over de Geslachten geheerst. En weermaals moest de volledige hiërarchie verschuiven, waardoor Joannes Van Nerum onder de titel van "Joannes I, de Eerzame, op 58 jarige ouderdom aan het hoofd kwam te staan.

Deze vierde Hoofddeken werd bijgestaan door Hubert Hoebanx als Hoofd-Onderdeken en Henri Struys in de functie van Hoofdraadsheer.

De open gekomen plaats van Comptorist ging naar Servais Sweerts, 48 jarige zoon van de overledene, die tevens zijn vader als Gildedeken van de Groene Klaver opvolgde. Hij stierf echter reeds in 1794 en werd niet vervangen wegens de trouwelen van de franse overheersing. Het was de Hoofdgriffier Art. Balth. Sweerts, die in kumul en ad-interim de functie van Comptorist uitoefende.

- 1795 Stopzetting

Na de bezetting van onze gewesten door de fransen vaardigde de overheid een verbodsdecreet uit over alle gilden, waardoor de Confrerie en haar V Geslachten werden afgeschaft. De "gouden eeuw" tijdens dewelke alles al tijd zeer vlot was verlopen, nam na 54 jaar een einde. Alle gildeleven werd stopgezet, tot wanneer betere tijden zouden opdagen. Tijdens het schrikbewind gingen de zonen en kleinzonen van de Confreriestichters echter tot de Conspiratie over, die vanaf 1796 vaste vormen aannam. Om dit eerste hoofdstuk te besluiten volgt hieronder een overzichtelijke tabel van de mannen uit de Hoofdraad, met hun functie (en duur) die zij in de Confrerieraad tijdens het Oud-Regiem hebben bekleed.

Namen	Comptorist	Griffier	Raadsheer	Onderdeken	Hoofddeken	Totaal
Carolus Van Nerum	-	-	-	-	16 j.	16 j.
Hendrik Hoebanck	-	-	-	11 j.	-	11 j.
Hendrik Struys	-	-	11 j.	5 j.	31 j.	47 j.
Servais Sweerts	-	11 j.	5 j.	22 j.	-	38 j.
Hubert Sweerts	16 j.	-	22 j.	9 j.	2 j.	49 j.
Hubert Hoebanck	9 j.	27 j.	2 j.	5 j.	-	43 j.
Joannes Van Nerum	22 j.	-	9 j.	2 j.	5 j.	38 j.
Ant. Balth. Sweerts	-	16 j.	-	-	-	16 j.
Henri Struys	2 j.	-	5 j.	-	-	7 j.
Servais Sweerts	4 j.	-	-	-	-	4 j.

De Hoofdraad tijdens
'de gouden eeuw' 1741-1795

Jaartal	Raad der Ouderen	Hoofdgezwoorenen
	Hooddeken, Hfd. - O/Deken, Hfd. Raadsheer, Hfd. Griffier, Hfd. Comptorist	
1741	Van Nerum, Hendrik, Hendrik Struy's	Servaes, Hubert
1752	Carolus, Hendrik, Struys	Sweerts, Sweerts
1757	Struys, Servaes, Sweerts, Hubert, Sweerts	Joannes Van Nerum, Hubert, Hoebanc
1772	Hubert, Sweerts, Joannes, Van Nerum	Hubert, Hoebanc
1788	Hubert, Sweerts, Joannes, Van Nerum	Hubert, Sweerts, Henri, Struys
1790	Joannes, Hubert, Henri, Struys, Van Nerum, Hoebanc	Servais, Sweerts, Ant. Balth.

II. DE CONSPIRATIETIJD (1796-1804)

Ofschoon deze periode rechtstreeks niets te maken heeft met het Confrerieleven, is het nodig de Besloten tijd aan te halen, want de samenzwering, die zich toen in de schoot der Geslachten had gevormd, zou op het latere gildeleven een grote invloed uitoefenen.

De eigenlijke conspiratietijd ving te Hoegaarden aan in 1796 en betrof in haar passief en actief verzet, een brede laag van de bevolking, maar de opperste leiding bleef bij de Geslachten berusten.

Drie Conspiratieraden waren tot stand gekomen, allen vermomd onder vrome en onschuldige broederschappen, tegen hondsdoelheid, stuipen en veeziekten, en waartegen de Nieuwe Bewindsploeg zich wonderlijk niet verzette.

- Broederschap van Sint-Hubertus

Gevormd door de samensmelting van de twee Sweertsgilden (Zwarte Merel en Groene Klaver) onder de naam van St. Hubertus, (patrooheilige der Klavergilde).

Tot de leiders behoorden :

- Anth. Balth. Sweerts, ex-griffier uit de Hoofdraad en de Regentie en Gildedeken van de Zwarte Merel, wonend in het "Arendsnest".
- Jacobus Dotremont, schoonzoon van de stamvader Hubert Sweerts en bewoner van de "Cruysblock".
- ~~4/pastoor~~ ^{gewezen Kapitein} Jacobus Sweerts, zoon van de overleden Comptorist Servais Sweerts.
- Met als voornaamste medewerkers :

- Jean Sweerts, broeder van o/pastoor Sweerts
- Henri Lowet, schoonbroeder van Ant. Balth. Sweerts
- Pastoor Pierre Lowet, zoon van vorige

Dus drie afstammelingen uit elk der twee Sweertsgilden. Hun geheime bijeenkomsten grepen plaats in de "gense Capelle" niet ver van de kerk op het gemeenteplein gelegen.

- Broederschap van Sint-Cornelius

Patroonheilige van het Van Nerumgeslacht en samengesteld uit afstammelingen van de Gulden Lelie :

De leidende figuren waren :

de gebroeders : - Joannes Van Nerum, ex-Hoofddeken en Dekan der Leliegilde. Sinds 1792 schoonvader van Ant. Balt. Sweerts en wonende in de Nieuwstraat (huidige E. Ourystraat nr. 16 - 18 - 20)

- Jacobus Van Nerum, eigenaar van 't Nieuwhuys en wonend in de Nieuwstraat (oud verdwenen huis M. Evrard)

- Franciscus Van Nerum, gewezen kapitein van de Dorpswacht, met als rechtstreekse medewerkers :

- Dr. Henri Van Nerum, zoon van Joannes Van Nerum
- Jean Henri Dewaelkeyns, schoonzoon van Jacobus Van Nerum en bewoner van 't Nieuwhuys, waar in de kelders de geheime samenkomsten gehouden werden.
- Hendrik Van Nerum, zoon van Franciscus Van Nerum. Hij zou de Brigands later vervoegeu.

- Broederschap van Sint-Henricus

Genoemd naar de schutspatroon van de Struysgilde en tevens van de Confrerie. Deze broederschap werd opgericht naar het voorbeeld der Sweertsen en gevormd door de alliantie tussen de Zwaard- en Struisvogelgilden, met als bijzondere leiders, de afstammelingen :

- Hubert Hoebanx, oud-Onderdeken en Gildedeken van het Zilver Zwaard.
- Henri Lintermans, zijn neef
- Henri Struys, ex-Raadsheer uit de Confrerie en Deken over zijn familiegilde.

Met als aanhangers :

- Henri Balthazar Hendrickx, schoonbroeder van Henri Struys
- Joseph Lintermans, broeder van Henri
- Jean François Vandermolen, schoonbroeder van Hendrickx en Struys

Dus ook hier drie uit het Hoebanxgeslacht en evenveel uit het Struysgeslacht. Hun vergaderplaats bevond zich in 't Cleyne Paradis, (naast het Pastoorstraatje in de Pastorystraat).

Ondertussen hadden zich in het dorp nog twee andere broederschappen gevormd, namelijk ; de Sint Gorgoniusbroederschap (patroonheilige van Hoëgaarden) en deze van Sint Odwinus, in de ogen van de Franse overheid opgericht tegen alle kwalen en ziekten en ter bescherming van weduwen en wezen. Het is ons echter niet bekend wie deel uitmaakte van deze conspirerende broederschappen.

En boven deze vijf geheime organisaties stond een Staf, de "Conspiratieraad", samengesteld uit :

- Deken Joannes Hubertus Sweerts, zoon van de stamvader Hubert Sweerts en ex-Mombaarvader van de Confrerie.
- ~~Jean François~~ Schepers, ex-Meier uit de Regentie en ^{neef} ~~gewezen schoonbroeder~~ van Ant-Balth. Sweerts.
- Servais Coenegras, rijke grondeigenaar te Hoëgaarden en wonend in de Stoopkensstraat (huidige houthandel der Gebroeders Vandermolen)

Hun assistenten waren :

- Kannunnik Durbut^o, uit het St Gorgoniuskapittel en wonend in het huidige huis Bail op de Houtmarkt.
- Martin Stockmans, oud-Burgemeester van Hoëgaarden.
- Norbert Nys, Schoonbroeder van Jacobus Dotremont uit de St Hubertus Broederschap en latere mombaarvader der XII Apostelen.

Deze raad kwam in 't geheim samen in de "gloriette" (tuin-huisje) van het landgoed Coenegras.

Zodoende waren alle leden uit de Hoofdraad der V Geslachten in de samenzwering betrokken, terwijl het opperste gezag in handen lag van leden uit deze Geslachten.

Zij gingen tot allerlei daden van verzet over, terwijl zij tevens de ziel en de geest der Geslachten trachtten te vrijwaren, om bij betere tijden terug aan de macht te komen.

HOOFDFIGUREN UIT DE SAMENZWERING

(1796 - 1804)

HOOFDFIGUREN	MEDEWERKERS
Deken Joannes Sweerts	Kanunnik Durbuto
Ex. Meier ~~A. H.~~ Schepers	Martin Stockmans
S. Servais Coenegras	Norbertus Nijs
Ex Schepen Joannes Van Nerum	Dr Henri Van Nerum
Jacobus Van Nerum	Jean Henri Dewaelheyms
Franciscus Van Nerum	Hendrik Van Nerum
Ex Griffier A.B. Sweerts	Jean Sweerts
Jacobus Dotremont	Henri Lowet
o/Pastoor Jacobus Sweerts	Past. Pierre Lowet
Henri Lintermans	Henri Balth. Hendrickx
Hubert Hoebancx	Joseph Lintermans
Henri Struys	Jean François Vandermolen

III. Het Nieuw-Regiem (1805-1870)

Na het einde van de Besloten tijd te Hoegaarden in 1804 werd de Conspiratie ontbonden, om in 1805 het Confrerieleven terug in te stellen. Er drong zich echter een ganse hervorming op, want de Revolutietijd had nieuwe gedachten gebracht, maar ook tal van nadelige gevolgen veroorzaakt. Politieke meningsverschillen hadden een zekere verdeeldheid doen ontstaan, hetgeen een volledige herziening en aanpassing vereiste van de verouderde Confreriestructuur.

Ondertussen waren Hoofddecken, Joannes Van Nerum, in 1797 en Hoofd-Onderdecken Hubert Hoebanox in 1801 overleden, zodat nieuwe kandidaten verkozen werden, op wiens schouders het verder leven van de Geslachten zou rusten.

Ingevolge de nieuw ingetreden tijd, besloten zij de verouderde Confreriewetten te versoepelen en aan te passen aan de nodige vereisten van het Nieuw-Regiem. Doch bij al deze hervormingen waren zij vast besloten twee basisregels ten stelligste te eerbiedigen, namelijk :

1. Voorrang te verlenen aan hen die de Conspiratie trouw hadden gediend.
2. Alle mogelijke steun te verlenen aan hen die geroepen waren om de politieke macht der Geslachten te Hoegaarden te herstellen.

De vijf ingevoerde hervormingsmaatregelen, waren :

1. de tijdens de Conspiratie ontstane gilde-allianties bewaren, zodat er nog drie van de vijf familiegidlen overbleven, te weten :
 - de samengevoegde Smeetsgilde (herol en klaver) met "zwart/groen" als stamkleur.
 - de afzonderlijk gebleven Van Nerumgilde (Lelie) met "goud/blauw" als nieuwe kleur.
 - de coalitie "Hoebanox-Struysgilde" (Zwaard en Struisvogel) met als kenkleur "rood/zilver".

Deze drie gidlen werden vanaf dat ogenblik "de 3 allianties" genoemd.

2. Afschaffing van de Hoofdgezworenen (griffier en comptorist in de Hoofdraad), terwijl elke gilde voortaan haar eigen griffier-en comptoristschap zou verzekeren, zodat de Confrerieraad tot een driemanschap werd herleid, waardoor hij de naam kreeg van "de Raad der III". Voor het regelen van gemeenschappelijke belangen, of bij de inrichting van teerfeesten, zou de Hoofdraad in't vervolg, de gilderaden oproepen om te beraadslagen en ook om gezamenlijk de onkosten te dekken.
3. Wanneer vroeger de drie hoogste functies in de Hoofdraad in principe voorbehouden waren aan de oudste naamdragers uit de basisgeslachten, dan zou vanaf 1805 de leeftijd niet meer in aanmerking komen. De kandidaten moesten echter wel rechtstreeksebloedafstammelingen zijn, die hun proeftijd in de gilderaden hadden doorgemaakt, terwijl een bepaalde voorkeur werd gegeven aan hen die te Hoegaarden woonden en hun invloed konden uitoefenen op de dorpspolitiek.

4. Bij ontstentenis van mannelijke naamdragers (wegens uitwijking, geslachtsverzwakking of uitsterving) mochten ook "niet naamdragende afstammelingen langs moederskant "tot de Raad worden toegelaten, want ook zij waren "rechtstreekse bloedafstammelingen" (dit was het geval bij de Merelgilde en later ook bij de Hoebancx-en Struysgeslachten).
5. De evenredige zetelverdeling onder de drie allianties moest geëerbiedigd blijven, terwijl "by ballotage tusschen twee ofte meerdere capabele geproposeerden" de ouderdom moest blijven "primeeren voor't geval hy sich in gesunde verstanden" bevond.
En ten slotte werd de "Raad der Wijzen" uitgebreid tot de "Raad der III" en de "Raad der Ouderen" uit de drie allianties, terwijl de Vroedraad afgeschaft werd".

Bijgevolg waren het niet meer noodzakelijk deze, die volgens de ouderdomsrang, de meeste rechten hadden, zoals in de tijd der voorouders, maar wel zij die bij de "capabelen" werden gerekend. En tot deze categorie van "capabelen" behoorden de meest geschikten om te Hoegaarden de politiekvoering der Geslachten te dienen en tevens om er de dorps-politiek te beheersen.

Zij, die tot deze hervormingen waren overgegaan, hadden het misschien goed voor, want er moest willens of niet verandering komen. En zolang er een sterk driemansschap aan het hoofd van de Confrerie stond, liep alles nog min of meer gesmeerd, doch met de tijd begonnen de ingestelde hervormingswetten nadelig tegen de Geslachten in te werken

Het waren de gilde-allianties die hun kandidaten voor de Hoofdraad voorstelden, maar het was de "Raad der Wijzen" die de beslissing nam, zodat zich ook daar mettertijd allerlei intriges voordeden, om hun eigen beschermelingen en vertrouwensmannen op het voorplan te brengen.

Dit alles gaf aanleiding tot een oppositie in de schoot der Geslachten, waardoor ontevredenheid, misverstanden, stamveten en zelfs afvalligheid ontstonden, zonder te spreken van "titelverzaking onder morele dwang" zodat de politieke dorpsbelangen geleidelijk boven deze van de Geslachten werden geplaatst.

Maar de grote nadelige gevolgen van deze versoepelde hervormingen, lieten zich pas ten volle voelen na 1841.
Ziehier de samenstelling van "de Raad der III" (Hoofdraad) tijdens het woelige tijdperk van de XIXe eeuw :

- 1805 : Herinstelling van het Confrerieleven.

Werden na de Besloten Tijd door de gilde-allianties voorgesteld en door de Raad der Wijzen verkozen, om aan het hoofd van de Confrerie te staan.

- Als Hoofddekens :

Jacobus Van Nerum, brouwer en oud-burgemeester van Hoegaarden, stamoudste en Gildedeken der Gulden Lelie, broeder van de vorige Hoofddekens en gewezen conspiratielid uit de Sint-Cornelius - broederschap. Hij was 67 j. oud toen hij als 5 Hoofddekens gekroond werd onder de titel van "Jacobus , de Waakzame".

- Als Hoofd-Onderdeken :

O/Pastoor Jacobus Sweerts, 36 jaar, zoon van de laatste Comptorist uit de Groene Klaver en ex-conspiratielid uit de St. Hubertus Broederschap. Hij werd de "sterke man" in de "Raad der III". Wegens de samensmelting der twee Sweertsgilden, had Jacques Lowet uit de Zwarte Mérel, pastoor te Melkwezer, normaal als oudste afstammeling tot Deken van de "Sweerts-alliantie" moeten opklimmen. Maar hij verzaakte aan deze titel ten voordele van Jacobus Sweerts, onder voorwendsel dat deze laatste als toekomstige pastoor van Hoegaarden, "meer geschikt" en "beter ingezeten" was om de Confrerie van nut te zijn. Lowet bleef echter Raadsheer bij de Sweertsgilde, zodat hierdoor geen voelbare onenigheid ontstond.

- Als Hoofdraadsheer :

Henri Lintermans, notaris en Municipaal agent, 38 jaar oud, neef van de vorige Hoofdraadsheer Hubert Hoebanckx en oud samenzweerder uit de St. Henricus Broederschap. Langs vaderskant stamde hij uit het Hoebanckx geslacht, maar behoorde door huwelijk met een dochter uit de Van Nerumstam tot de Gulden Lelie. Hij was de eerste niet-naamdragende bloedafstammeling, die ingevolge de nieuwe Confreriewet, tot de Hoofdraad gekozen werd.

Deze drie uitverkorenen vormden de sterke en opperste macht der Confrerie en het waren zij die samen met de Raad der Wijzen, de hervormingsdekreten hadden goedgekeurd. Maar de man die achter dit alles stak was Antoon Balthazar Sweerts, de ex-griffier en huidige Onderdeken der Sweerts-alliantie.

Deze "Raad der III" koos ook een nieuwe vergaderplaats voor de raadszittingen, gezien het "Kapittelhuis" door de Franse overheid was onteigend geworden. De keuze viel op de gloriëtte (tuinhuisje) in het landgoed van Servais Coenegras, waar de Conspiratiestaf tijdens het schrikbewind bijeen kwam.

En in 1819, na vele onderhandelingen, maakten zij de studiebeursfundatie der Geslachten (eerst onteigend en dan door de Fransen verbeurd verklaard) terug vlot, ten voordele van hun rechthebbende nakomelingen.

- 1824 : Overlijden van de Hoofddeken, Jacobus Van Nerum, 86 jaar.

Heeft in 1805 de Confrerie terug opgewerkt en gedurende 19 jaar haar bloei weten te verzekeren, zonder grote moeilijkheden uit te lokken.

Hij werd opgevolgd door zijn neef Henri Van Nerum, 63 jaar, zoon van de laatste Hoofddeken uit het Oud-Regiem.

Hij was geneesheer en oud-burgemeester van Hoegaarden (1808-1812) en had bovendien tot de samenzwering behoord bij de St. Cornelius Broederschap. Werd gekroond onder de titel van Henricus II, de Wijze.

Als stamoudste volgde hij ook zijn oom als Deken der Gulden Lelie op.

In tegenstelling met de andere allianties, werd bij de Leliegilde, de ouderdomshierarchie strikt eerbiedigd.

- 1841 : Afsterven van de Hoofd-Onderdeken pastoor Jacobus Sweerts, 72 j.

36 jaar lang had hij deze functie verzekerd en het beste van zichzelf gegeven om de faam der Geslachten hoog te houden.

Hij werd vervangen door de 74 jarige Raadsheer Henri Lintermans, wiens zetel nu bezet werd door Constant Vandertaalen, 38 jaar. Deze was de achterkleinzoon van Hubert Sweerts, stamvader van de Klavergilde en 3de Hoofddeken van de Confrerie.

Was zakenman en later gemeenteraadslid, en woonde in het huidige Rusthuis van Hoegaarden. Door zijn huwelijk met een Van Nerum dochter, behoorde hij ingsgelijks tot de Gulden Lelie.

Hij was de tweede niet-naamdragende afstammeling uit de Geslachten, die in de Hoofdraad opgenomen werd.

Maar vanaf dat ogenblik, juist na 100 jaar Confrerieleven, braken de moeilijkheden uit.

Antoon Dewilde uit Tienen, 53 j. oud, en behorend tot de Sweerts-alliantie (Merelfraktie), tekende verzet aartegen de benoeming van Vandertaalen. Hij beriep zich op het feit dat er volgens de nieuwe Confreriewet, art. 5, een evenredige zetelverdeling moest gebeuren tussen alle geslachten, wat niet gebeurd was.

In 1805 had de Merelfraktie inderdaad in de persoon van Pastoor Jacques Lowet, reeds verzaakt aan de titels van Hoofd-Onderdeken en Gildedeken en nu weermaals werd de Zwarte Merel in zijn eigen persoon, benadeeld ten voordele van Vandertaalen uit de Groene Klaver, die bovendien 15 jaar jonger was dan hij.

De Hoofddeken verwees hem naar het besluit ter oprichting van de Gilde-allianties, art. 1, dat sinds 1805 steeds was geeerbiedigd geworden, want gedurende 36 jaar reeds was de zetelverdeling in de Hoofdraad evenredig verlopen onder de drie allianties, die elk hun stamdelegataris telde in de "Raad der III".

Na hem was het zijn 44 jarige broeder Pierre Dewilde, geneesheer en schepen te Tienen, die aan de Hoofddeken verweet, dat hij de wetten der stamvaders en Confreriestichters had verkracht, alleen en uitsluitend om de Hoegaardse dorpspolitiek te dienen.

Hij verweet hem ook dat hij intriges gebruikte om in de Hoofdraad een absolute Gulden Lelie-macht op te bouwen, want zowel Lintermans als Vandertaalen hielden meer over naar de Leliegilde, dan naar hun eigen oorspronkelijke geslachten, zo beweerde Dewilde.

Daarop gaf de Hoofddeken alleen ten antwoord, dat Lintermans en Vandertaalen uit hoofde van hun afstamming uit de Zwaard- en Klavergilde tot de Hoofdraad waren verkozen. Alleen hun bloedafstamming uit voornoemde geslachten hadden hun het recht gegeven tot opname in de "Raad der III" en niet hun huwelijk met dochters uit de Leliegilde, zulks volgens de hervormingswet, art. 4. Ent tot besluit wedervoer de Hoofddeken dat de gevoerde Geslachten politiek te "Hoegaarden alleen de naam en de faam van de oude schepenfamilies kon ten goede komen.

Achteraf zocht de Dewilde-clan nogmaals moeilijkheden omwille van de Ereraadsverkiezingen (zie FS blz. 1270), maar in feite werden zij hierin heimelijk gesteund en opgehitst door dhr. Jean Bapt. Van Nerum uit Hoegaarden, die zich door zijn anti-clerikale doctrine tegen de conservatieve pastorale invloeden van de Leliegilde keerde en een grote verdeeldheid en onenigheden teweeg brachten in de rangen van zijn eigen geslacht. Dat was het eerste ernstige, maar niet het laatste incident, dat over de Confrerie zou neerdalen. Zo de Hoofddeken Jacobus Van Nerum, ondanks de hervormingsdekreten van 1805, de eendracht onder de nakomelingen der Geslachten had weten te bewaren, dan zou de Hoofddeken Henri Van Nerum en zijn opvolgers met de grootste moeilijkheden en stamveten te kampen krijgen.

- 1844 : Dood van de Hoofddeken Henri Van Nerum, 83 jaar oud.

De oude Confreriedeken was na 20 jaar dekenschap overleden en werd opgevolgd door notaris Henri Lintermans 77 jaar oud, die zich gedurende 36 jaar als Hoofd-Raadsheer en 3 jaar als Hoofd-Onderdeken ten dienste van de Confrerieraad had gesteld. Hij werd gekroond als "Henricus III, de Volharder" en was de 7^e Hoofddeken die over de Geslachten heerste. In 1842 was hij ook ter vervanging van de afgestorven Gildedeken Hubert Hoebanckx, tot deken der Hoebanckx-Struys alliantie uitgeroepen.

Om nu de evenredige zetelverdeling onder de drie Allianties te eerbiedigen, moest er een afstammeling uit de Gulden Lelie worden verkozen en de keuze viel op de 41 jarige Charles Van Nerum, pastoor te Gottechain, die als Hoofd-Onderdeken tot de "Raad der III" toetrad, en er de "sterke man" werd. Hij was kleinzoon van Jacobus Van Nerum, eerste Hoofddeken sedert de heropleving van 1805.

Hij was ouder dan Vandertaelen, maar niet de oudste van zijn stam, doch onderdeken in de Lelieraad. Zijn geslacht had hem voorgesteld om in de Hoofdraad te zetelen en de Raad der Wijzen hadden zijn benoeming bekrachtigd.

In 1848 overleed Servais Coenegras, waarbij wie de Hoofdraad sedert 1805 zijn zittingen hield. Er moest een nieuwe vergaderplaats worden gevonden. Dadelijk stelde Constant Vandertaelen in zijn huis (het huidige Gasthuis) een plaats ter beschikking voor de bijeenkomsten.

- 1850 : Afsterven van Hoofddeken Henri Lintermans, 83 jaar.

Gedurende 45 jaar had hij aan de Hoofdraad trouwe diensten bewezen en het hoofd geboden aan allerlei opgerezen moeilijkheden. Hij werd opgevolgd door zijn 49 jarige zoon Norbert Lintermans, die ook tot Deken van de fel verzwakte Hoebanckx-Struysgilde was verkozen. Hij werd plechtig tot 8ste Hoofddeken gekroond onder de titel van Norbertus I, de Koppige.

De eerste moeilijkheid waarmede de nieuwe Hoofddeken af te rekenen kreeg gebeurde rond 1853. Het opkomend liberalisme had in de Geslachten politieke verdeeldheid gezaaid. De aanhangers van de nieuwe doctrine, onder leiding van dhr. Jean Bapt. Van Nerum (Gulden Lelie) en Alexander Putzeys (Groene Klaver) hadden het vooral tegen de Hoofdraad gemunt, die volledig katholiek was gebleven en onder invloed werkte van zijn Hoofdonderdeken pastoor Charles Van Nerum.

Zij vielen de Hoofdraad aan langs de persoon van Constant Vandertaelen, die als "vijand nr. 1" van het liberalisme" aangeschreven stond. Het ging zelfs zover dat de leden uit de families Putzeys en Dumont (Groene Klaver), niet langer de Hoofdraad wilden erkennen en een eigen "Vrije Raad der Geslachten" oprichten.

Maar de Hoofddekken Norbert Lintermans weerstond koppig aan deze afvalligheid en beheerde ongestoord verder de Confrerie. Hij dreigde zelfs de afvalligen in de "familieban" te slaan.

Enkele jaren later zou deze "Vrije Raad" echter geleidelijk uitsterven, maar de politieke verdeeldheid bleef aanslepen en zou met de tijd nog verergeren, want de politiek ondermijnde de Geslachten.

1856 : Overlijden van de Hoofdraadsheer Constant Vandertaelen, 53 jaar.

Traditiegetrouw werd de aflijvige vervangen door zijn enige zoon Henri Vandertaelen, zakenman, 24 jaar oud, die ook zijn vader opvolgde in de politiek en tot schepen werd verkozen. Doch nieuw verzet rees tegen zijn benoeming op vanwege Louis Dewilde, geneesheer te Tienen en zoon van Pierre Dewilde, die in 1841 reeds de benoeming van vader Vandertaelen had betwist. Deze maal had Dewilde het tegen de jeugdige ouderdom van de zoon Vandertaelen en vroeg aan de Hoofddekken, als de "Raad der III", een "Conseil de petits enfants" was geworden, terwijl er zovele oudere en bekwame afstammelingen over het hoofd werden gezien. En in naam van het Merelgeslacht vroeg hij een dringende vergadering van de "Raad der Wijzen".... Op deze Raadszitting vroeg Antoine Dewilde (oom van Louis Dewilde) als vertegenwoordiger en stamoudste van de Zwarte Merel het woord. Hij eiste de afschaffing en ontbinding der drie allianties en de onmiddellijke herinstelling van de V vroegere familie-gilden.

Het werd een woelig debat, tijdens hetwelk de afvalligen zich achter de Merelfraktie schaarden, maar de meerderheid der delegatarissen uit de verschillende Geslachten keerden zich heftig tegen het voorstel van Dewilde. Bij geheime stemming werd het voorstel verworpen. Doch om verder onheil te vermijden, werd in de aangehechte Fundatieraad (Begeving-raad der studiebeursfundatie) met ingang van heden, een afstammeling uit het Merelgeslacht opgenomen. Het was Louis Dewilde die als "2de Collateur" bij deze Raad werd aangesteld, ter opvolging van de overleden Constant Vandertaelen, die deze functie in kumul had uitgevoerd. De toegeving besloot het geschil, maar hiermede was de misnoegdheid bij de aanhangers van de Merelfraktie niet van de baan. (zie FS. blz. 973) En om te eindigen werd na de dood van Constant Vandertaelen, de vergaderplaats van "de Raad der III", overgebracht naar de huidige pastorie van Hoegaarden bij Pastoor Deelen, waar ook de Fundatieraad bijeen kwam.

1862 : Voorspel van het drama.

Louis Dewilde had sedert zijn aanstelling als 2de Collateur bij de Fundatieraad, zijn wil willen opdringen maar steeds stootte hij op heftige weerstand van Eerw. Heer Deelen, toenmalig pastoor van Hoegaarden en uit dien hoofde ambsthalf Provisor van de Fundatieraad.

Deelen vond hierin krachtige steun vanwege zijn 1^e Collateur Norbert Lintermans, Hoofddekken der Confrerie, die de Collateursfunctie in kumul waarnam. En op zijn beurt liet Lintermans zich beïnvloeden door Pastoor Charles Van Nerum, tegelijkertijd Mombaarvader in "De Ereraad" Hoofd-Onderdekken en "Sterke man" in de Conferieraad en Onderdekken in de Raad der Gulden Lelie.

Louis Dewilde, gesteund door de families Dewilde en Lowet uit het Merelgeslacht, kwam in opstand tegen wat hij noemde "de pastorale dictatuur der Geslachten" en bedoelde hiermede de Pastoors Van Nerum en Deelen met hun trouwe volgelingen Lintermans en Vandertaalen. Aan deze laatste twee verweet hij dat zij hun eigen geslachten (Hoebanckx- en Hubert Sweertsgeslachten) hadden verraden, om de politieke en pastorale belangen van de Gulden Lelie te dienen (die in alle bestuursraden van de Confrerie de teugels in handen hielden), in plaats van zich als waardige stamdelegatarissen ten dienste te stellen van hun uiterst verwakte en fel verflauwde Geslachten. De bom ontplofte toen een nieuwe Gildedeken voor overleden Deken Hubert Sweerts. De Merelfraktie had van deze gelegenheid willen gebruik maken om het bewind van deze alliantie in handen te krijgen, maar het was de 64 jarige Servais Sweerts, uit de Klaverfraktie, kleinzoon van de overledene, die verkozen werd.

Louis Dewilde bood zijn ontslag aan als 2de Collateur en werd vervangen door Joseph Lintermans, broeder van de Hoofddekken en 1^e Collateur, zodat de macht der bewindhouders nog verhoogde.

Dewilde bracht het geval voor de Ereraad, waarin Pastoor Ch. Van Nerum ook als Mombaarvader zetelde. En ingevolge dit verschil kwam de Mombaarvader in conflict met de Bijzittende-Eredeken Alexander Putzeys, burgemeester van Hoegaarden, die reeds aan de basis had gelegen van de afvallige "Vrije Raad" en nu Dewilde in het gelijk wilde stellen. Maar de benoeming van Joseph Lintermans bleef van kracht.

En tot overmaat van ramp brak ondertussen in de Fundatieraad, een hevige ruzie uit tussen de Provisor Pastoor Deelen de de gebroeders Lintermans, omwille van het begetingsrecht der studiebeurzen. Ingevolge al deze geschillen lag zowel in de Ereraad, als in de Hoofdraad en de Fundatieraad alles overhoop, terwijl in de rangen der allianties de grootste misnoegdheid en verdeeldheid heersten.

- 1865 : Afzetting van Provisor Pastoor Deelen.

Wegens de uitgebroken conflicten eigende de Provinciale Commissie van Brabant, op aanklacht van de oppositieleden zich in 1865 het Provisor-schap van de studiebeursfundatie der V Geslachten toe en ontsette Pastoor Deelen uit zijn functie van Provisor. De Collateurs Norbert en Joseph Lintermans bleven als "raadgevende bloed-verwanten" maar niet meer als "begevers" optreden. Hiermede werd de Fundatieraad ontbonden en verloren de V Geslachten veel van hun prestige. Pastoor Deelen wierp de Hoofdraad uit de pastorij, die zijn toevlucht nam tot het Cleyn Paradis (in de Pastorijstraat) om aldaar de zittingen verder te zetten.

En paar jaar later waren er ook fel oplaaiende twisten ontstaan in de Raad der Sweerts-Alliantie tussen Henri Vandertaalen en Pierre en Eugène Dewilde. Deze beidelaatsten trokken zich terug en met hen verliet de grootste meerderheid uit de Merelfraktie de rangen der Confrerie.

- 1870 : Ontbinding van de Confrerie.

De onenigheden met Alexander Putzeys in de Ereraad, de afschaffing van de Fundatieraad, de afvalligheid van het Merelgeslacht, de ontstane veten tussen de Groene Klaver en de Gulden Lelie en de onderlinge ruzie tussen de stamvertakkingen in de Geslachten zelf, leidden in 1870 tot het einde.

In 't Cleyen Paradis sprak de Hoofd-Eredeken, de Graaf van Aarschot-Schoonhoven, de ontbinding uit over de Confrerie en haar V Geslachten (zie FS. 1273). De afstammelingen van de eens zo fiere notabele en eerbare geslachten van Hoegaarden gingen uiteen. Alleen de Gulden Lelie, onder de sterke hand van Pastoor Ch. Van Nerum, weigerde zich aan de ontbindingsuitspraak te onderwerpen en hield stand. Gedurende nog 38 jaar zou deze Gilde, doorheen een ware Confusieperiode, en onder het Dekenschap van Joannes, Carolus en Edwardus Van Nerum, het gildeleven voortzetten, maar in 1908 viel ook zij volledig in verval.

Overzichtelijke tabel van de mannen uit "de Raad der III", met hun functie (en duur) die zij tijdens de woelige periode van het Nieuw Regiem hebben bekleed.

Namen	Hfd.-Raadsheer	Hfd.o/deken	Hfd.-deken	Totaal
Jacobus Van Nerum	-	-	19	19
Past.Jacobus-Sweerts	-	36	-	36
Henri Lintermans	36	3	6	45
Henri Van Nerum	-	-	20	20
Constant Vandertaelen	15	-	-	15
Past.Ch. Van Nerum	-	26	-	26
Norbert Lintermans	-	-	20	20
Henri Vandertaelen	14	-	-	14

DE RAAD DER III TIJDENS HET WOELIGE TIJDPERK

1805 - 1870

Jaartal	Hoofddeken	Hoofd o/Deken	Hoofdraadsheer
1805	Jacobus Van Nerum	Past.Jacobus Sweerts	Henri Lintermans
1824	-	-	-
1841	Henri Van Nerum	Henri Lintermans	-
1844	Henri Lintermans	-	Constant Vandertaelen
1850	-	Past.Charles Van Nerum	-
1856	Norbert Lintermans	-	Henri Vandertaelen

II. DE HEROPSTANDING (1971)

In 1961 werd de Gulden Lelie terug als familiegilde in leven geroepen, wjl de opeenvolgende ouderdomsdekens Julien (1961), Arthur (1963), Leon (1966) en Charles Van Nerum (1970) de innige betrachting koesterden, ook de heropstanding van de Confrerie der V Geslachten te kunnen verwezenlijken.

De Leliegilde bestond reeds terug 10 jaar, toen deze wens in 1971 bewaarheid werd, zodat volledig nieuwe grondbasissen werden gelegd, want het was reeds 100 jaar geleden, dat het ontbindingsbesluit over de Confrerie was gevallen. De nieuwe grondwet der geslachten moest in overeenstemming worden gebracht met de oude tradities van het voorgeslacht uit de X IIIe eeuw, doch rekening houdend met de begane vergissingen ingevolge de hervormingsdekreten van 1805 en later en bovendien aangepast worden aan de tijdsomstandigheden van 1971.

Als lokaal en vergaderplaats kozen zij 't Nieuwhuys, van oudsher het stamhuis der Gulden Lelie, waar de Sint Cornelius-Broederschap tijdens de Besloten Tijd had geconspireerd en waar sinds 1965 een heemmuseum werd opgericht. Het was daar dat de Raad der Leliegilde, de basis legde voor het nieuwe Confrerieleven (zie de statuten in FS. art. 449 en 451)

Werden voor de eerste maal sinds de heropstanding en wedergeboorte van de Confrerie verkozen om in de Hoofdraad te zetelen :

- Als Hoofddeken :

Charles Van Nerum uit Hoegaarden, 83 jaar oud, rustend handelaar, oudste der Geslachten en tevens Gildedeken der Gulden Lelie, overachterkleinzoon van de stamvader Carolus Van Nerum (eerste Hoofddeken der Confrerie in 1741). Werd als 9^e Hoofddeken gekroond onder de titel van Carolus II, de Vlugge.

- Als Onderdeken(es):

Mevrouw G. Vervoort, geboren Jeanne Rickstal uit Hoegaarden, 76 jaar oud, op rust gestelde onderwijzeres, stamoudste uit de Groene Klaver, overachterkleindochter van Servais Sweerts (laatste Hoofdraadsheer uit het Oud-Regiem) en eerste vrouwelijke bloedafstammeling die tot de Hoofdraad verkozen werd.

- Als Raadsheer (-vrouwe) :

In kumul en ad interim door de Onderdekenes verzekerd.

- Sekretaris (griffier):

Hubert Van Nerum uit Evere, 48 jaar, beroepsmilitair, promotor der heropstanding van de Leliegilde en ook van de Confrerie, sekretaris en schatbewaarder, familiegenealoog en memorieschrijver der Gulden Lelie en uitgever van het familietijdschrift en tevens promotor en voorzitter van het Nieuwhuys-museum. Overachterkleinzoon van Jacobus Van Nerum (eerste Hoofddeken na de Besloten Tijd). Werd de "sterke man" in de Hoofdraad.

Schatbewaarder (comptorist)

Door vorige in kumul uitgevoerd.

Ceremoniemeester

Philippe Van Nerum uit Korbeek-Lo, 49 jaar, technisch ingenieur, achterklein-
koning van vorige en tevens ceremoniemeester bij de Gulden Lelie.

1973 : Nieuw Raadsheer

De 60 jarige Joseph Sweerts, Gezworene-delegataris van de Groene Klaver,
werd tot Raadsheer in de Hoofdraad van de Confrerie verkozen, ter ontlas-
ting van zijn achterkleinnicht, mevrouw Vervoort-Van Rickstal, die als
Onderdeken bleef zetelen.

1976 : Aanstelling van Gezworene-delegatarissen

De Hoofdraad besloot om uit elke stamraad een gezworene-delegataris te ver-
kiezen, die zijn geslacht in de Hoofdraad zou vertegenwoordigen.
Zo werden aangesteld voor :

- De Zwarte Merel : José Fabe uit Gent, nakomeling in de 6e de graad van
de stamvader Servaes Sweerts (griffier in 1741)
- De Groene Klaver : Georges Sweerts, uit Hoegaarden, nakomeling in de 6e de
graad van de stamvader Hubert Sweerts (1e comptorist)
- De Gulden Lelie : Mevrouw A. Veroeveren, geboren Romaine Lebegge uit
Hoegaarden, nakomelinge in de 7^e de graad van de
stamvader Carolus Van Nerum (1^e Hoofddeken)
- Het Zilver Zwaard en de Zilveren Struysvogel : De plaatsen blijven
vacant.

En zo leeft de Confrerie voort en gaat zij met haar + 50 trouw gebleven
families (gezinnen) verder de toekomst tegemoet.

Art. 459 : De Gulden Lelie is 200 jaar oud

"Int jaer onzes Heeren duysent seven hondert ende acht en seventich op ten XVIe septembris oft Sinte Corneliusdagh, is alhier binnen deser Vrijheydt van Hougaerde ten woonhuyse van Sceppe Joannes van Nerum door voorschreven en deser ghebroeders gestigt ende inghestelt een familieconfrerie offte unie met naeme de gulden lelye, de selve op versoeck van henne moeder (Barbara Sweerts) en naer maniere ende forme van de Sweertsraede met consent van Pastoor Henricus Sweerts als nombaervader ende van eenieder onser die daertoe met vryen wille syne voise gegheven en heeft, om het goede sorgen onderhouden te worden ghelyck dat in hier navolghende artieckelen gestatueert ende geredigeert wordt, waer uyt eenieder onser na ten teyde ende toecomende teyden hun draeghen ende reguleeren sal" - (zie FS blz. 77)

Het is de stichting en het 200 jarig bestaan van deze gulde die wij dit jaar zullen gedenken en in her innering brengen.

Zij droeg de symbolische bijnaam van "die vroede" en groeide uit tot de sterkste en machtigste familiegilde uit de V Geslachten. Zelfs na de ontbinding van de Confrerie rond 1870 hield zij stand en lag honderd jaar later aan de basis van de heroprichting der Confrerie.

Zij ging tot allerlei familiestichtingen over waaronder in 1883 van het tehuis voor zieken en ouderen van dagen (stichting Vandertaelen- Van Nerum), dat in 1953 pas zijn werkelijke testamentaire bestemming als Rusthuis kreeg en waarvan ook dit jaar het 25 jarig bestaan zal gevierd worden.

De Confrerie der V Geslachten in samenwerking met het Nieuwhuysmuseum beoogt deze verjaring op nederige doch waardige wijze te vieren.

Wij moeten weten dat het Nieuwhuys gedurende ottelijke jaren het stamhuis is geweest van de Gulden Lelie. Bovendien was het museum, dat in 't Nieuwhuys in 1965 werd opgericht, aanvankelijk een familiemuseum gesproten uit de Gulden Lelie (Van Nerumgilde).

In 1967 ontplooidde het museum zich tot onafhankelijk orgaan, maar bleef onder de morele bescherming van deze gilde.

In 1971 bij de heroprichting van de Confrerie der V Geslachten, nam deze laatste de taak der Gulden Lelie over.

Bijgevolg zullen de Confrerie, in wiens schoot de Leliegilde werkzaam is, en het Museum van 't Nieuwhuys, hogervermelde vieringen gezamenlijk gedenken.

Die Edele Confrerie der
V Notabele Geslachten
van Hoegaarden

La Noble Confrérie des
V Lignages Notables
de Hougaerde

Aan alle stamleden uit de V Geslachten
van Hoegaarden,

A tous les membres des V Lignages
de Hougaerde,

Een buitengewone vergadering zal
plaats grijpen te Hoegaarden in het
Museum op zaterdag 25 februari om
16 uur stipt waarop U vriendelijk
wordt uitgenodigd.

Une assemblée extraordinaire aura
lieu au Musée de Hougaerde le samedi
25 février à 16 hrs. où vous êtes
cordialement invités.

Dagorde

Bespreking en regeling van volgende
aktiviteiten :

- 200 jarig bestaan der Gulden Lelie
(Van Nerum gilde)
- toekenning van familiewapens aan de
huidige generatie
- deelname aan het 25 jarig bestaan
van het Rusthuis van Hoegaarden als
dusdanig (familiestichting)
- Herbegraving van het stoffelijk over-
schot der voorvaders Carolus Van Ne-
rum en Hubertus Sweerts
- In regel. stelling met de bijdragen
voor 1978

Ordre du jour

Organisation des activités suivantes :

- 200ième anniversaire du Lys d'or
(gilde Van Nerum)
- octroi d'armoiries à la génération
actuelle
- Participation au 25ième anniversaire
de la Maison de Repos de Hougaerde
(fondation de famille)
- Ré-ensevelissement de la dépouille
mortelle des ancêtres Charles Van
Nerum et Hubert Sweerts
- Mise à jour des cōtisations pour
1978

De confreriedeken

Le Doyen de la Confrérie

Familieberichten

- Op 20 nov 77 overleed te Tienen in de H. Hartkliniek Bertha Herinckx, in de ouderdom van 74 1/2 jaar. Zij was de echtgenote van Robert Van Nerum, Raadsheer der Gulden Lelie wonende te Hoegaarden, Gemeenteplein 13. Aan de getroffen familie bieden wij onze innige deelneming aan.
- Le 16 Juillet 77 à été célébré à Ramillies le mariage entre Nicole Van Nerum (°2 8 1951, fille de Joseph Van Nerum et de Juliette Pleugers de Huppaye) et Robert Clarisse (°7 5 50, fils de Roger Clarisse et de Alix Decrie)
Ils habitent Parc des Saules, Chaussée des Nerviers, Poullon 13, B^{te} n° 2 à 1300 Wavre.
Robert Clarisse est professeur de danse classique (ex-danseur du Ballet de Wallonie, Roen, Angers et Lille).
La confrerie souhaite aux époux une vie pleine de bonheur.
- Op 14 nov 77 werd Emiel Van Nerum (uit de Gulden Lelie) met 19 op 20 stemmen verkozen tot voorzitter van de Harmonie de Vrije Muziek liefhebbers van Hoegaarden, ter vervanging van Arthur Stockmans (eveneens behorend tot de Gulden Lelie, die deze functie van 1973 tot 1977 heeft waargenomen. Emiel Van Nerum is de stichter en bezieler van het Trommel- en Majorettenkorps dat in 1970 werd opgericht. Hij was voorheen ondervoorzitter en is nu de 12de voorzitter van deze harmonie en de 7de die tot de geslachten en namelijk tot de Gulden Lelie behoort (zie FS 972). Proficiat Emiel.

Inhoudstafel

Gelieve de bijgevoegde blz. 20 aan de inhoudstafel van Familieschoon te hechten.

Wees niet bij de telatkomers

Om op de hoogte te blijven van alle activiteiten is er maar één oplossing mogelijk, namelijk het tijdschrift 'Familieschoon' regelmatig te ontvangen. En om dit te bekomen, volstaat het aan te sluiten met de Confrerie der V Geslachten van Hoegaarden. De aansluiting bedraagt min. 150 fr. te storten op prk. 000-0895026-07 van de voornoemde Geslachten.